

Передумови організації взаємодії громадських формувань з охорони громадського порядку з частинами і підрозділами СМВЧМ внутрішніх військ МВС України

Проблема підтримання необхідного рівня громадського порядку на сьогодні є однією з головних у нашій державі.

Громадський порядок – це врегульована моральними і правовими нормами система суспільних відносин, метою якої є захист життя, здоров'я, честі й гідності людини, нормальних умов для діяльності державних органів, громадських організацій, підприємств і установ різних форм власності. З цим явищем суспільного життя ми, наші рідні і близькі, стикаємося щодня на вулицях і площах, в парках і скверах, в магазинах і транспорті, інших громадських місцях.

Кого з нас не дошкуляють факти брутальної лайки на вулиці, приниження гідності жінок, викрадення ліфтових катушок, кабелів антен, розкрадання матеріальних цінностей на підприємствах і в установах?

Статистичні дані щодо загальної кількості злочинів, скоєних у громадських місцях Харківського району м. Києва за 2000р. у порівнянні з аналогічним періодом 1999р. (інформація відділу з охорони громадського порядку Харківського РУВС), наведені в таблиці 1.

Таблиця 1

Мікрорайон	Кількість злочинів	
	1999р.	2000р.
Корчувате, Чапаївка	208	168
Харківський м-в, Бортничі	542	392
Осокорки	286	201
Березняки	229	203
За Харківський р-н	1265	964

Як видно з наведених даних, у 2000 р., в середньому за день, у громадських місцях Харківського району м. Києва скоювалося 2-3 злочини, і це не враховуючи адміністративних правопорушень, яких значно більше.

Не впливають позитивно на стан громадського порядку в районі й такі чинники як: низький життєвий рівень більшості жителів району;

967 чоловік зареєстрованих безробітних на 01.03.2001р., на аналогічний період минулого року – 938 чол.;

наявність в районі мігрантів-нелегалів (2000р. – 593, 1999р. – 359);

звільнені з місць позбавлення волі, за амністією - 34 чол., з яких 19 - не працюють.

Підсумовуючи сказане, можна зробити висновок – стан громадського порядку потребує постійного управлінського впливу. Лише зусиль СМВЧМ внутрішніх військ, РУ ГУ МВС у містах та населених пунктах недостатньо для того, щоб його рівень відповідав вимогам

сьогодення. Вкрай необхідно включення в процес охорони громадського порядку громадськості району.

З прийняттям 22 червня 2000 року Закону України "Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону", по-перше, створено необхідне правове підґрунтя для діяльності громадських формувань з охорони громадського порядку; по-друге, чітко розмежовані повноваження щодо управління цими формуваннями між місцевими громадськими адміністраціями і відповідними територіальними органами внутрішніх справ.

Основні завдання громадських формувань з охорони громадського порядку наведені в таблиці 2.

Основними завданнями громадських формувань з охорони громадського порядку визначені:

У сфері охорони громадського порядку:

надання допомоги органам внутрішніх справ у забезпеченні громадського порядку і громадської безпеки, запобіганні адміністративним проступкам і злочинам;

інформування органів внутрішніх справ про вчинені або ті, що готуються, злочини, місця концентрації злочинних угруповань;

сприяння органам внутрішніх справ у виявленні і розкритті злочинів, розшуку осіб, які їх вчинили, захисті інтересів держави, підприємств, установ, організацій і громадян від злочинних посягань;

участь у забезпеченні безпеки дорожнього руху та боротьбі з дитячою бездоглядністю і правопорушеннями неповнолітніх.

У разі виникнення надзвичайних ситуацій:

надання невідкладної допомоги особам, які потерпіли від нещасних випадків чи правопорушень;

участь у рятуванні людей і майна, підтриманні громадського порядку в разі стихійного лиха та інших надзвичайних обставин.

Для визначення завдань, що є у цьому Законі, громадські формування з охорони громадського порядку та їх члени мають право:

брати участь у забезпеченні громадського порядку разом з працівниками міліції та військовослужбовцями СМВЧМ ВВ МВС України шляхом виконання конкретних доручень керівника конкретного органу внутрішніх справ;

вживати спільно з працівниками міліції та військовослужбовцями СМВЧМ заходів до припинення адміністративних правопорушень і злочинів;

представляти і захищати інтереси своїх членів у державних органах та підприємствах, установах, організаціях і навчальних закладах;

вносити до органів державної влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ і організацій, незалежно від форм власності, пропозиції щодо запобігання адміністративним правопорушенням і злочинам, виникненню причин і умов, що сприяють їх вчиненню;

підтримувати зв'язки з відповідними громадськими організаціями інших країн з метою обміну досвідом роботи.

Новим Законом України від 22.06.2000р. значно розширені повноваження, безпосередньо членів громадських формувань, під час виконання своїх обов'язків з охорони громадського порядку. Після пред'явлення посвідчення члена громадського формування вони мають право:

вимагати від громадян додержання правопорядку, припинення адміністративних правопорушень і злочинів;

у разі підозри у вчиненні адміністративних правопорушень і злочинів, перевіряти у громадян документи, що посвідчують їх особу;

спільно з працівниками міліції затримувати і доставляти до органу внутрішніх справ, штабу громадського формування або пункту охорони порядку осіб, які виявили непокору законним вимогам члена громадського формування і не виконують вимог щодо припинення адміністративного правопорушення;

складати протоколи про адміністративні правопорушення;

у разі порушення водіями Правил дорожнього руху, створення реальної загрози життю або здоров'ю громадян вживати заходів до припинення цього правопорушення, здійснювати перевірку документів у водіїв на право користування транспортними засобами, а також не допускати осіб, які не мають документів або перебувають у стані сп'яніння, до подальшого керування транспортними засобами;

застосовувати у встановленому порядку заходи фізичного впливу, спеціальні засоби індивідуального захисту та самооборони.

Громадські формування, створені на підприємствах і в установах, можуть надавати значну допомогу керівникам в запобіганні розкраданням матеріальних цінностей, супроводженні спеціальних вантажів, здійсненні перепускного режиму, в необхідних випадках - забезпеченні порядку під час проведення масових заходів і т. ін. Структура громадських формувань з охорони громадського порядку показана на схемі 1.

Схема забезпечення діяльності громадських формувань з охорони громадського порядку показана на схемі 2.

Створення та функціонування структури

громадських формувань з охорони громадського порядку практично не потребує витрат коштів підприємств, установ і організацій за виключенням надання додаткової оплачуваної відпустки терміном до 5 днів.

Зараз районними державними адміністраціями проводиться робота щодо впровадження положень Закону "Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону". Так, районною державною адміністрацією м. Києва спільно з РУ ГУ МВС у м. Києві проведено комплекс заходів щодо реалізації положень Закону:

укомплектована посада спеціаліста I категорії відділу з питань оборонної та мобілізаційної роботи, якому визначено завдання координувати діяльність громадських формувань з охорони громадського порядку;

рішенням начальника Харківського РУ ГУ МВС у м. Києві завдання щодо організації та контролю діяльності громадських формувань з охорони громадського порядку покладені на майора міліції Г.П. Борисенка;

підготовлений та затверджений головою

райдержадміністрації план реалізації цього Закону;

проводиться роз'яснення основних положень Закону серед керівників підприємств та громадян району;

підготовлена типова структура громадських формувань з охорони громадського порядку в районі міста;

проведені робочі зустрічі з керівниками підприємств і установ, де планується створити громадські формування з охорони громадського порядку;

організовано виготовлення посвідчень та нарукавних пов'язок членів громадських формувань з охорони громадського порядку.

Сьогодні подальша його реалізація стримується необхідністю проведення зборів (конференцій) громадян, де будуть прийняті рішення про створення громадських формувань з охорони громадського порядку. В цій роботі доцільно взяти участь офіцерам СМВЧМ ВВ МВС України.

Тісний зв'язок та взаємодія СМВЧМ ВВ МВС України з громадськими формуваннями з

Розподіл

основних функцій управління громадськими формуваннями з охорони громадського порядку відповідно до вимог Закону

України від 22.06.2000р. №1835-III

Таблиця 2

№ п/п	Зміст функцій управління	Відповідає ст. Закону
Місцеві державні адміністрації		
1.	координують діяльність ГФ	ст.3
2.	надають допомогу та підтримку в створенні ГФ	ст.4
3.	погоджують положення (статут) ГФ	ст.5
4.	здійснюють реєстрацію ГФ	ст.6
5.	видають посвідчення членів ГФ та нарукавні пов'язки	ст.12
6.	сприяють ГФ в ОГП	ст.15
7.	спільно з ОВС здійснюють координацію і контроль за діяльністю ГФ, заслухов. повідомл. і звіти керівників ГФ, мають право вводити посади інструктора, НЗ ГФ (кошти місц. бюджету)	ст.16
8.	Мають право вирішувати питання щодо забезпечення діяльності ГФ (служ. прим., інвен., зас. зв'яз.)	ст.19
Органи внутрішніх справ		
1.	організують, спрямовують і контролюють повсякденну діяльність ГФ	ст.3
2.	надають допомогу та підтримку в створенні ГФ	ст.4
3.	погоджують положення (статут) ГФ	ст.5
4.	підтримують (не підтримують) рішення про створення ГФ	ст.6
5.	виділяють працівників міліції для спільного з членами ГФ виконання завдань з ОГП	ст.10,11
6.	визначають порядок підготовки членів ГФ	ст.12
7.	організують та здійснюють правову та спеціальну підготовку членів ГФ	ст.12
8.	можуть надавати ГФ мобільні радіотехнічні спеціальні засоби, ін. предмети екіпіровки нарядів	ст.19

Умовні скорочення: ОВС – органи внутрішніх справ; ГФ – громадські формування; ОГП – охорона громадського порядку; НЗ – начальник загону.

Схема 1 Структура громадських формувань з охорони громадського порядку
(витяг із Закону України “Про участь громадян в ОГП і держкордону” від 20.06.2000р.)

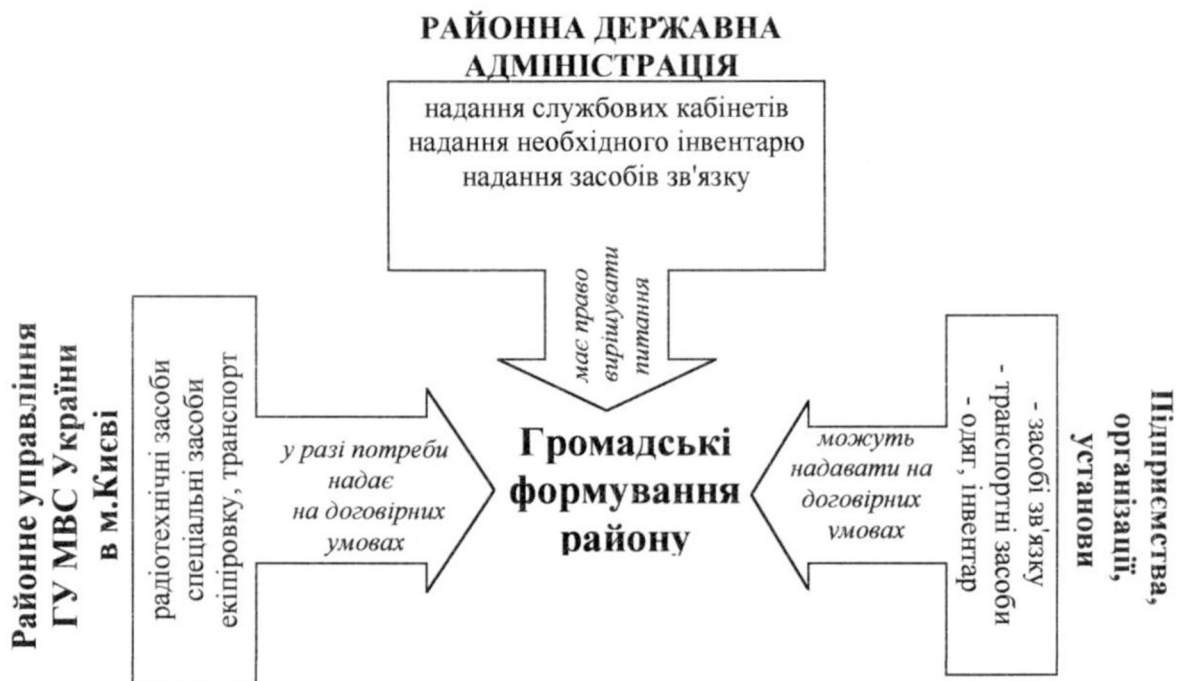

Схема 2. Забезпечення діяльності громадських формувань з ОГП
(ст. 19 Закону України “Про участь громадян в ОГП...”)

охорони громадського порядку надають можливість підвищити якість виконання завдань бойової служби з охорони громадського порядку частинам та підрозділам внутрішніх військ.

ЛІТЕРАТУРА

1. Закон України “Про внутрішні війська”
2. Закон України “Про міліцію”
3. Закон України “Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону” від 22.06.2000р.